

Protokoll fra de innledende forhandlingene om overenskomstrevisjon 2026

År 2026, den 15. april, ble det holdt forhandlinger mellom

- Arbeidsgiverforeningen Spekter og
- Akademikerne

vedrørende revisjon av overenskomstene i Spekter-områdene.

Tilstede i ett eller flere møter:

Fra Spekter:

Anne-Kari Bratten
Bjørn Skrattegård
Marte Båtstrand
Ane Margrete Wigers
Hilde Brit Christiansen
Therese Rønningen
Ida Kinn
Astrid Jahr Smørdal

Fra Akademikerne:

Hanne Indregard Lind
Hanne Gillebo-Blom
Kristin Krogvold
Joakim Solhaug
Veronika Klimplova Fjeld
Andreas Christensen
Ida Øygard Haavardsholm

Forhandlingene ble ført i henhold til Hovedavtalens § 7 annet ledd.

Inngåtte overenskomster gjelder både faste og midlertidige ansatte i heltids- og deltidsstillinger dersom ikke annet er fastsatt.

I ENDRINGER I OVERENSKOMSTENS DEL A

Partene er enige om de endringer i overenskomstens del A som fremgår av vedlegg 1.

II INNDELING I OVERENSKOMSTOMRÅDER

Partene er enige om at virksomhetene inndeles i overenskomstområde 10 Helseforetak og overenskomstområde 13 Sykehus med driftsavtale, jf. vedlegg til protokollen.

III GJENNOMFØRING AV DE VIDERE FORHANDLINGENE

1. Frister for de videre forhandlinger

Oppstart lokale forhandlinger for forbund uten sentral overenskomstdel 11. mai.

Behov for bistand varsles de sentrale parter løpende.

De lokale forhandlingene skal være avsluttet innen 4 juni kl. 15.00.

Frister for oppstart av forbundsvis sentrale forhandlinger mellom Spekter Helse og Legeforeningen fastsettes mellom Spekter Helse og Legeforeningen.

Partene lokalt skal lage en fremdriftsplan for oppgjøret. Det skal avholdes et planleggingsmøte innen 30. april, hvor også grunnlagsdata presenteres, jf. overenskomstens del A pkt. 5.

2. Virkningstidspunkt for lønnsreguleringer

Partene i A2 og B-dels forhandlingene avtaler virkningstidspunkt for lønnsreguleringer.

IV LIKESTILLING/LIKELØNN

Partene viser til viktigheten av et likestilt arbeidsliv. I den forbindelse er partene enige om følgende:

- At man under forhandlingene skal legge vekt på blant annet likestilling/likelønn
- At partene vil understreke viktigheten av at de lokale parter gjennom aktivt partssamarbeid tar i bruk den nye likestillings- og diskrimineringsloven
- At virksomhetene skal arbeide med å tilrettelegge for likestilling, mangfold, integrering og livsfasebehov

Partene er enige om viktigheten av at de lokale parter utvikler godt samarbeid om spørsmål knyttet til likestilling og ikke-diskriminering, og vil særskilt fremheve at for tariffperioden 2026-2028 prioriteres å:

- Arbeide for bedre kjønnsbalanse på arbeidsplassene, herunder tilrettelegging for gravide, samt foreldrepermisjon/omsorgsoppgaver for begge kjønn. Lokale parter oppfordres til å ha dialog om problemstillinger knyttet til lønnet ammefri, jf. «Oppsummering fra partsarbeid om ammefri» av 23. februar 2026. Oppsummeringen legges ved protokollen.

V GJENNOMFØRING AV FORHANDLINGSRESULTATET

Avtalte tillegg gis ikke til arbeidstakere som er fratrukket før overenskomstens vedtakelse, med mindre fratredelsen skyldes pensjonering. Det foretas ikke omregning og etterbetaling av overtidstillegg, skifttillegg m.v. for arbeid utført før vedtakelsen.

VI OU-AVTALENE

OU-avtalene prolongeres for overenskomstperioden 2026 – 2028.

Arbeidsgiverforeningen Spekter

Anne-Kari Bratten

Akademikerne

Hanne Indregard Lind

Vedlegg

Overenskomsten del A mellom Spekter og Akademikerne
Inndeling i overenskomstområder for perioden 2026-2028
Oppsummering fra partsarbeid om ammefri

I

Ansatte som unntas fra overenskomsten faller ikke automatisk inn under reglene i arbeidsmiljøloven § 10-12, andre ledd.

II

Dersom arbeidstaker unntas fra arbeidsmiljølovens kapittel 10 med referanse til § 10-12 pkt. 1 eller pkt. 2, skal det på forespørsel fra det enkelte medlem gis en skriftlig begrunnelse.

Felles protokolltilførsel:**Utvalg om OU**

Partene er enige om at det nedsettes et partssammensatt utvalg som skal se på utviklingen av OU-ordningene sammenholdt med kostnadsutviklingen. Det skal ses på ulike modeller for hvordan OU-midler eventuelt kan innrettes både hva gjelder verdi over tid og fordeling av finansieringen mellom arbeidstakere og arbeidsgivere. Utvalget skal avgi rapport innen 1. februar 2027.

HIL

Vedlegg 1:

OVERENSKOMSTEN DEL A MELLOM SPEKTER OG AKADEMIKERNE 2026 - 2028

I OVERENSKOMSTENS OMFANG

Partene lokalt har ansvar for å definere hvem overenskomsten skal gjelde for. Det samme gjelder partene der det forhandles om revisjon av overenskomster som er etablert i medhold av unntaksregelen i Hovedavtalens § 4 annet og tredje ledd. Overenskomsten bør ikke omfatte ledelsen eller ansatte som har til oppgave å være arbeidsgivers representant i forhandlinger.

II GJENNOMFØRING AV DE VIDERE FORHANDLINGENE

1. Generelt

Under forutsetning av at forbund/forening tilsluttet Akademikerne tilfredsstillter vilkårene i hovedavtalens § 5, vil det kunne føres forhandlinger om opprettelse/revisjon av overenskomstens del B.

For forhandlingene i overenskomstområde 10 Helseforetakene vises til "Avtale om forhandlingssystem i overenskomstområde helseforetak", datert 28. januar 2026.

Forhandlingene i overenskomstområde 13 Sykehus med driftsavtale gjennomføres parallelt med forhandlingene i overenskomstområde 10 Helseforetak. Avtale om forhandlingssystem i overenskomstområde helseforetak legges til grunn for forhandlingene i område 13. De forbund som etter Hovedavtalens § 5 har rett til å forhandle om opprettelse av ny overenskomst, gjennomfører en felles forhandlingsrunde vedrørende sosiale bestemmelser med Spekter. De sosiale bestemmelser vil bli gjort gjeldende for alle medlemmer av Akademikerens medlemsforeninger i overenskomstområde 13 Sykehus med driftsavtale. For de forbund/foreninger som ikke har tilstrekkelig med medlemmer i virksomheten til å oppfylle kravene i HA § 5, vil Spekter ikke ha innvendinger mot at disse forbund/foreninger er tilstede i forhandlingene om de sosiale bestemmelsene. Forbund som har sentral forbundsvis avtaledel i overenskomstområde 10 Helseforetak regulerer tilsvarende forhold i en sentral avtale med Spekter.

2. De lokale forhandlingene

Det skal gjennomføres reelle forhandlinger med de enkelte forhandlingsberettigede organisasjonene ved de ulike virksomhetene, i tråd med avtalte kriterier for lokal lønnsdannelse. Det skal settes av tilstrekkelig tid under lønnsforhandlingene for partene til å vurdere fremlagte krav.

Partene har et felles ansvar for å utvikle kriterier for lokal lønnsdannelse slik at de er tilpasset helseforetakenes formål og virksomhet. Viktig i denne sammenheng er blant annet å fremme måloppnåelse av:

- Helsepolitiske føringer, inkludert prioriteringsforskriften

KB
HIL

- Oppnå kostnadseffektivitet, faglige mål og kvalitet i helseforetakene
- Sikre målrettet og effektiv bruk av personalressurser og andre ressurser
- Rekruttere, beholde og utvikle kompetente og motiverte medarbeider

I tillegg vurderes behovet for ytterligere kriterier senere i forhandlingene.

Praktisk gjennomføring og kriterier for vurderingene drøftes mellom de lokale parter. Arbeidsgiver skal årlig ta initiativ til en dialog/lønnssamtale med den enkelte arbeidstaker. Arbeidsgiver foretar individuelle lønnsvurderinger basert på:

- Anvendt kompetanse
- Jobbutførelse
- Arbeids- og ansvarsområde

Det skal videre tas hensyn til viktigheten av både spisskompetanse og tverrfaglig samarbeid.

Dialog/lønnssamtale, bør også gjennomføres med arbeidstakere som ikke er omfattet av overenskomst og arbeidstakere som er i lønnet permisjon.

I virksomheter hvor forbundene ikke har lokal forhandlingsrett etter Hovedavtalen § 5, skal medlemmene sikres lønnstillegg basert på en individuell vurdering.

Virksomhetene skal i forbindelse med de lokale lønnsforhandlingene også foreta en lønnsvurdering av arbeidstakere som er fraværende på grunn av foreldrepermisjon.

Dersom den ansatte ber om det skal arbeidsgiver informere om grunnlaget for lønnstillegget som er gitt.

Overenskomsten er ikke til hinder for at det lokalt gis lønnstillegg i overenskomstperioden.

Følgende formulering skal innarbeides i overenskomstens del B når det er etablert lønnsystem med kompetansegrupper som ikke er dekket av tilsvarende bestemmelser i del A2: *Arbeidstaker som er borte fra arbeidet med rett til fødselspenger, svangerskapspenger og adopsjonspenger etter bestemmelsene i folketrygdloven, gis ett individuelt lønnstillegg tilsvarende det kategoriopprykk de ville fått dersom de var i jobb. Tillegget gis som et personlig tillegg.*

3. Andre forhold

En del av Spekters medlemsvirksomheter har offentlig tjenstepensjonsordning med tilknyttet AFP- ordning. Partene legger til grunn at de endringer som eventuelt blir gjort i disse ordningene, vil få virkning for de virksomhetene som når endringen vedtas, har slik ordning.

4. Prøvetid og oppsigelse

Det kan ved ansettelsen avtales en prøvetid på 6 måneder. I prøvetiden gjelder normalt 1 måneds gjensidig oppsigelsestid.

For fast ansatte arbeidstakere skal den gjensidige oppsigelsesfristen være normalt minst 3 måneder.

LB
HLL

De lokale parter skal innarbeide bestemmelser om oppsigelsestid i overenskomstens del B eller i særavtale.

5. Lønnsdata

For å ivareta ulike mål knyttet til virksomhetsvise forhandlinger, er det viktig for partene i virksomheten å ha innsyn i og kunnskap om relevante lønnsdata for de ansatte som er omfattet av forhandlingene, herunder lønnsdata fordelt på kjønn. Arbeidsgiver skal sørge for at de tillitsvalgte har tilgang til relevant informasjon og lønnsdata som understøtter forhandlingene så snart som mulig og senest 14 dager før de lokale forhandlingene starter, slik at tillitsvalgte gis mulighet til å gjennomgå lønnsmassen for sine medlemmer.

6. Kompetanse

Partene erkjenner den store betydning økt utdanning har for den enkelte, virksomhetens utvikling og samfunnet, jf. HA § 44. Utviklingen av kompetanse gjennom etter- og videreutdanning må bygge på virksomhetens nåværende og fremtidige behov.

Virksomhetene legger stor vekt på planmessig opplæring av sine ansatte for at disse skal kunne møte virksomhetens fremtidige behov. Med de endringsbehov som arbeidslivet i dag preges av, ser partene det som viktig at arbeidstakerne øker sine kunnskaper og styrke sin kompetanse.

III FJERNARBEID/HJEMMEKONTOR

Fjernarbeid/hjemmekontor skal være frivillig og avtales skriftlig. Partene forutsetter at forsikringsordninger rundt fjernarbeid/hjemmekontor avklares.

Ved behov kan de lokale parter ha dialog om praktisering av fjernarbeid/hjemmekontor.

IV REGULERINGSBESTEMMELSE FOR ANNET AVTALEÅR

Før utløpet av første avtaleår skal det opptas forhandlinger mellom Spekter og Akademikerne om eventuelle lønnsreguleringer for 2. avtaleår. Forhandlingene skal føres på grunnlag av kriteriene i pkt II 2, og den alminnelige økonomiske situasjon på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår.

Forhandlingene føres på grunnlag av reglene i HA § 7, jf. også kap II, pkt. 1.

Hvis de sentrale avtaleparter ikke blir enige ved forhandlingene, kan Akademikerne innen 14 dager etter at forhandlingene er avsluttet si opp overenskomstene med 14 dagers varsel.

Akademikernes vedtaksføre organer og styret i Spekter skal ha fullmakt til å godkjenne et forhandlingsresultat eller et meglingsforslag.

J.B.
HIL

V OVERENSKOMSTENES IKRAFTTREDEN OG VARIGHET

Overenskomstene gjelder fra **1. mai 2026 til og med 30. april 2028**, og videre for 1 – ett – år av gangen dersom ikke en av hovedorganisasjonene sier dem opp med 3 – tre – måneders varsel. Gyldig oppsigelse må omfatte samtlige overenskomster i overenskomstområdet.

AB
HIL

Vedlegg 2:

Overenskomster Akademikerne

Det skal inngås overenskomster ved følgende virksomheter i tråd med Hovedavtalen § 5, så lenge vilkårene for dette er oppfylt:

Overenskomstområde 10: Helseforetak

Akershus universitetssykehus HF
Finnmarkssykehuset HF
Helgelandsykehuset HF
Helse Bergen HF
Helse Fonna HF
Helse Førde HF
Helse Møre og Romsdal HF
Helse Nord RHF
Helse Nord Trøndelag HF
Helse Stavanger HF
Helse Sør-Øst RHF
Helse Vest IKT AS
Nordlandssykehuset HF
Oslo universitetssykehus HF
Pasientreiser HF
St. Olavs Hospital HF
Sunnaas sykehus HF
Sykehusapotekene HF
Sykehusbygg HF
Sykehusinnkjøp HF
Sykehuset i Vestfold HF
Sykehuset Innlandet HF
Sykehuset Telemark HF
Sykehuset Østfold HF
Sørlandet sykehus HF
Universitetssykehuset Nord-Norge HF
Vestre Viken HF
Sykehuspartner HF
Helse Nord IKT HF
Sykehusapotekene i Midt-Norge HF
Hemit HF
Helse Midt-Norge RHF

Overenskomstområde 13: Sykehus med driftsavtale

Lovisenberg Diakonale Sykehus

Overenskomster under etablering (som ikke er områdeplassert):

Diakonhjemmet sykehus AS

HIL